

I. Inleiding

In onze gemeente leven we met het voorbeeld van Jezus voor ogen. Hij leefde met de woorden: "Heb de Heer, uw God, lief met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw verstand. En heb uw naaste lief als uzelf." (Matteüs 22: 37vv). Deze woorden geven onderling vertrouwen. Maar vertrouwen is broos. Het woord liefde kan een dekmantel worden voor onveiligheid en ongemak.

We willen als gemeente hier niet omheen lopen. We laten de woorden van Jezus staan, én stimuleren elkaar om kritisch en open te zijn. Open over wat goed gaat in onze gemeente, én over wat er in onze gemeente niet goed gaat. We spreken elkaar aan op een algemene wijsheid: "*wat jij niet wilt dat u geschiedt, doet dat ook de ander niet*".

Voor vrijwilligers die werkzaam zijn in onze gemeente is een algemene gedragscode opgesteld en daarnaast hebben de volgende speerpunten een plaats gekregen in onze beleidsactiepunten:

II. Bewustwording

De basis voor het beleid is bewustwording binnen de gemeente. Bewust zijn van machtsongelijkheid onder gemeenteleden en de effecten daarvan. Machtsverschillen tussen groepsleiding en deelnemers in het jeugdwerk, tussen ouderling en pastorant, tussen diaken en cliënt, tussen vrijwilliger voor hand- en spandiensten en gemeentelid. Het effect kan zijn dat iemand met meer macht grensoverschrijdend gedrag vertoont. De ander ervaart dat in eerste instantie niet als storend of wil daar geen aandacht aan besteden. Tot het gevoel van veiligheid wordt aangetast.

De bewustwording kunnen we o.a. in de volgende punten concreet maken:

- Erkennen dat dit grensoverschrijdend gedrag ook in onze gemeente voor kan komen.
- Bewust zijn dat alle gemeenteleden recht hebben op een veilig gemeente.
- Vasthouden van de aandacht voor het onderwerp: op beleidsniveau regelmatig agenderen van 'veilig jeugdwerk' en 'veilige gemeente'; wat doen we, gaat het goed en wat kan beter?
- Erop toezien dat in bijeenkomsten (gespreksgroepen, clubwerk, catechese, vieringen) zo nu en dan gebruikgemaakt wordt van activiteiten en werkvormen die bewustwording over veiligheid bij de gemeenteleden, van oud tot jong, vergroot.

III. Preventie

Als instrumenten om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen hebben we de volgende maatregelen ingericht:

- Er zijn 2 vertrouwenspersonen (een man en een vrouw) benoemd die getraind zijn voor hun taak. Zij zijn geen lid van de kerkenraad. Zij richten zich primair op de belangen van de melder. Gemeenteleden kunnen bij deze personen terecht met hun vragen, vermoedens en meldingen. Ze zijn op een laagdrempelige manier te benaderen en functioneren als 'ambassadeur' voor een veilige gemeente en veilig jeugdwerk. (NB: De vertrouwenspersonen kunnen bij vermoedens van misbruik binnen de gemeente ook zelf iemand benaderen).
- De kerkenraad zal vrijwilligers op een zorgvuldige manier selecteren en hun geschiktheid periodiek vaststellen.
- Vrijwilligers nemen bij hun aantreden kennis van de opgestelde gedragscode voor vrijwilligers binnen onze gemeente, stemmen daarmee in en houden zich bij hun werkzaamheden aan de daarin gestelde regels.
- Beroepskrachten (predikanten en kerkelijk werkers) werken volgens een door de synode vastgestelde gedragscode.

IV. Interventie

Het beleid inzake een veilige gemeente maken we bekend aan onze gemeenteleden (zie daarvoor het punt 'Communicatie'). Daarin worden procedures opgenomen waarmee grensoverschrijdend gedrag gemeld kan worden.

Ook wordt beschreven hoe men in contact kan komen met een vertrouwenspersoon in geval men daartoe behoefte voelt.

V. (Na)zorg

- In preek en liturgie houden we rekening met slachtoffers van machtsmisbruik of andere misstanden (woordkeuze in gebeden, liedkeuze)
- Nazorg en pastorale zorg geven we aan slachtoffers van grensoverschrijdend gedrag in de gemeente
- Ook aan daders van grensoverschrijdend gedrag in de gemeente geven we nazorg en pastorale zorg. Dit kan niet dezelfde persoon zijn die het slachtoffer begeleidt.
- Sommige gemeenteleden zijn slachtoffers of daders van incest, huiselijk geweld, vormen van machtsmisbruik en bedreigende situaties in het werk (ambulancepersoneel, militairen, politie, werkenden in de zorg en hulpverlening) of elders of van criminaliteit.
We zorgen ervoor dat ook zij zich in onze gemeente veilig voelen, waarbij ze gehoord, gezien en erkend worden. We hebben vaak de neiging weg te kijken of niet het geduld op te brengen hen blijvende aandacht en zorg te geven.

VI. Communicatie

Dit beleid maakt onderdeel uit van het beleidsplan van onze gemeente. U vindt er naast een korte inleiding van het beleid op dit onderdeel, een verwijzing naar dit document.

Na vaststelling of relevante wijzigingen van dit beleidsonderdeel zullen de gemeenteleden via een informatief artikel in het kerkblad op de hoogte gebracht worden.

Daarnaast wordt dit beleidsonderdeel gepubliceerd op de website en zal het document met zijn verwijzingen opvraagbaar zijn bij de scribe.

Op de website en in de jaargids zullen de namen en contactgegevens van de vertrouwenspersonen gepubliceerd worden, zodat deze voor alle gemeenteleden gemakkelijk te vinden zijn. Gemeenteleden met zaken in het kader van een veilige gemeente kunnen rechtstreeks, zonder tussenkomst van bv. een kerkenraadslid, contact met hen opnemen.

De scribe geldt als contactpersoon voor de vertrouwenspersonen als zij contact wensen met de kerkenraad of onze kerkelijke gemeente.

VII. Vasthouden van beleid

De kerkenraad zal het beleid inzake een veilige gemeente periodiek evalueren, bij voorkeur jaarlijks, door er een agendapunt van te maken. De bespreking van het jaarverslag van de vertrouwenspersonen zou daar een goede aanleiding toe kunnen zijn.

Daarnaast is het wenselijk om in diverse werkgroepen het beleid met enige regelmaat aan de orde te stellen. Dit geldt voor bv. het jeugdwerk, college van kerkrentmeesters, jaargesprek predikant, etc.

Het houden van een themadienst of het onderwerp op de agenda zetten van een gemeenteavond kan gebruikt worden om dit beleid bij gemeenteleden levend te houden.